

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за избор на „доцент“ по професионално направление 4.3. Биологически науки, специалност „Генетика“ за нуждите на лаборатория „Геномна динамика и стабилност“, Институт по физиология на растенията и генетика – БАН,
обявен в ДВ, бр. 24/17.03.2023 г.

Автор на становището

Проф. Милена Георгиева Василева, дб

член на журито

от

Лаборатория по Молекулярна генетика, епигенетика и дълголетие,
Институт по Молекулярна биология „Акад. Р. Цанев“, Българска Академия на Науките

Обща част

В конкурса единственият кандидат подал документи е гл. ас. Георги Николаев Бончев, дб от Институт по физиология на растенията и генетика, БАН (ИФРГ-БАН). На първото заседание на научното жури единодушно бе прието, че гл. ас. Георги Бончев се допуска до оценяване по обявения конкурс. Прегледът на документите показва, че процедурата по разкриване и обявяване на конкурса за доцент е спазена и е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ (Закон за развитие на академичния състав в Република България, изм. и доп. ДВ бр. 102/23.12.2022 г.) и Правилника за специфичните условия и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИФРГ-БАН (Протокол 6/10.05.2023 г.).

Кратки биографични данни на кандидата

Георги Бончев завършва Биолого-почвен факултет на Държавен Университет, Санкт-Петербург, Русия със специалност „Физиология и генетика на растенията“ през 1993 година. През същата година започва обучението си в магистърска степен в специалността „Биотехнологични процеси и апарати“, специализация „Генно и клетъчно инженерство“ към Биологически ф-тет на СУ „Св. Климент Охридски“. През 1995 успешно защитава дипломна работа и придобива образователна степен „Магистър“.

От 1999 до 2002 г. Георги Бончев заема длъжност биолог-специалист към Институт по генетика, БАН. От 2002 г. до 2014 г. заема длъжност „асистент“ към същата научна структура. Междувременно през 2002 г. започва докторантура по научната специалност „Генетика“ към Институт по физиология на растенията и генетика, БАН. Успешно защитава докторат на тема: „Молекулярно- генетична характеристика на мутантни форми тип *sphaerococcum* при *Triticum aestivum* L. и *Triticale* с помощта на транспозони“, под ръководството на проф. дбн. Севдалин Георгиев и доц. д-р Любомир Стоилов през 2011 г. От 2015 г. е главен асистент по научна специалност „Генетика“ в

лаборатория по „Геномна динамика и стабилност“ на ИФРГ-БАН, а от 2017 г е ръководител на същата лаборатория. Общият научен стаж на кандидата е над 20 години.

Научни приноси и наукометрични показатели на кандидата

Научни приноси

Научните интереси и приноси, с които д-р Бончев се представя в настоящия конкурс са в областта на съвременната генетика и са насочени към изучаване на структурната динамика на растителния геном в естествени и стрес-индуцирани условия. Тази научно-изследователската дейност обхваща няколко направления, които могат да бъдат обобщени по следния начин:

Разработване на ДНК маркери за генотипиране и оценка на естественото и мутантно генетично разнообразие при растенията

Това направление включва задълбочено изследване на подвижните генетични елементи и тяхната структурна динамика. Включва разработване и прилагане на транспозони-базирани маркерни методи. Научно-изследователската работа е продължена и обогатена с таксономични проучвания чрез прилагане на маркерна методология ДНК баркодиране. Това представлява пионерно прилагане на транспозони-базираните маркерни методи и ДНК баркодирането в горепосочените области и има голяма добавена стойност за научното развитие на кандидата.

Геномна селекция при житните

Идентифицирани са нови локуси за устойчивост към брашнестата мана *Blumeria graminis* в тетраплоидната пшеница *Triticum turgidum* subsp. *dicossum* (раса GZ1). Доказано е, че доминантният локус QPm.GZ1-7A детерминира до 20% от варирането по признака, а рецесивният локус QPm.GZ1-2A детерминира до 40% от варирането по признака и осигурява пълна устойчивост през всички етапи от развитието на растенията. Така създадената плътна генетична карта и проведеното допълнително насищане на новия ефективен рецесивен локус QPm.GZ1-2A с молекулярни маркери са основа за неговото клониране и по-детайлно изучаване, както и перспектива за ефективното му използване в селекционни програми.

В обобщение, смятам, че всички научни приноси на гл. ас. Георги Бончев са коректно изведени и правилно отразяват резултатите от проведените изследвания. В допълнение, гл. ас. Бончев инвестира от времето и усилията си в установяване на мрежи от сътрудничества на национално и международно ниво в областта на ДНК баркодинг технологиите с цел изучаване и съхраняване на растителното биоразнообразие. През 2023 г. д-р Бончев стартира провеждането на координационни срещи между научни организации от България за създаването Национална мрежа по ДНК баркодиране.

Наукометрични показатели

Справката за изпълнението на минималните национални изисквания от ЗРАСРБ и Правилника за специфичните условия и реда за заемане на академична длъжност „доцент“ в ИФРГ-БАН показва, че гл. ас. Георги Бончев надминава точките по показатели Г, Д и Е от критериите за процедурата за „доцент“ към същата научна организация.

Група от показатели	Съдържание	Минимални изисквания Доцент *	Събрани точки
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	-
В	Показатели 3 или 4	100	100
Г	Сума от точките в показатели от 5 до 10	220	234
Д	Сума от точките в показател 11	100	132
Е	Сума от точките в показатели 14-18	70	341

Общата научна продукция на гл. ас. Георги Бончев включва 23 научни публикации и научни обзора, в единадесет от които Бончев е първи автор. Общият ИФ на научната му дейност е 61.222.

В конкурса за „доцент“ гл. ас. Бончев участва със шестнадесет научни труда, от които тринадесет са научни статии и три са научни обзори. В единадесет от тези научни публикации Бончев е първи или кореспондиращ автор. Много положително впечатление прави разпределението по квартали на тези научни публикации: осем статии са Q1, четири – Q2, две са Q3 и две – Q4. Общият ИФ на публикациите за конкурса е 55.553 и те са цитирани 66 пъти по данни на Web of Science към дата 10.04.2023.

Гл. ас. Бончев е участвал в изпълнението на седем национални научни и образователни проекта. В два от тях е ръководител, а в останалите е член на колектива. Прави впечатление и участието на гл. ас. Георги Бончев в изпълнението на три международни научни и образователни проекта, в които гл. ас. Бончев е член на колектива. Това е много добра атестация за неговата активна и успешна проектна дейност.

Заклучение

Гл. ас. Георги Бончев се представя с научни изследвания в добре очертана област от съвременната генетика на растенията, напълно съответстваща на обявения конкурс. Научните приноси, броят и качеството на публикуваните научни статии, добрият им международен отзвук, покриват изискуемия минимум от точки за придобиване на академичната длъжност „доцент“ в професионалната област „генетика“. Демонстрирана е способността на кандидата за ръководство на научен колектив и привличане на средства чрез проектно финансиране, което без съмнение покрива и дори надвишава изискванията за хабилиране като „доцент“ в ИФРГ-БАН.

Всичко това ми дава основание да изразя своята положителна оценка и убедено да препоръчам на уважаемите членове на научното жури, назначено със №01-35 от 11.05.2023 г, издадена от Директора на ИФРГ-БАН проф. Валя Василева, дб, да изберат гл. ас. Георги Бончев, дб за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

06.07.2023 г.

Подпис: _____

/проф. Милена Георгиева, дб/